

lægges Havnen ved de store Arbejder, blive saa svære, at det vil være vanstelig for Havnen paa tidssvarende Maade at udføre, hvad Udviklingen kræver. Jeg skal derfor indtrængende anbefale dette Tilstud til Tingets Velvilje, og jeg nærer god Fortrøstning i saa Henseende, naar jeg ser hen til Udtalelserne i forrige Mars' Finansudvalgs Betænkning angaaende Rønne Havn. Jeg haaber ogsaa, at Hs. Ekscellence Indenrigsministeren vil stille sig velvillig dertil. Med Hensyn til et andet bornholmst Havneanlæg, nemlig Gudhem Havn, forholder det sig saaledes, at Kommunalbestyrelsen har indgivet Andragende om, at der maa ydes Havnen et Laan af 100,000 Kr. til Opførelse af en ny Anlægsplads lidt nordligere end den gamle Havn, hvilken skulde ligge mere i Lø for østlige Vinde. Det har Ministeriet imidlertid ikke ment at kunne gaa ind paa. Folketinget har som et Mæglingsforslag stillet og vedtaget Forslag om, at der i Stedet for dette Laan skulde ydes Kommunen eller Havnbestyrelsen Rente- og Afdragsfrihed paa 20 Aar for de tidligere optagne Laan, henholdsvis 30,000 og 10,000 Kr. Jeg skal ogsaa tillade mig at anbefale denne Bevilling, og naar jeg gør det, er min Hovedgrund den, at den forholdsvis store Fiskerbefolkning, som findes langs Kysten fra Hammeren til Svaneke, derved vil opnaa at faa en god og sikker Tilflugtshavn — et Savn, som længe har været stærkt følt, idet disse Fiskere tit ikke ere i Stand til at gaa ud og tit maa bejse deres Havne under livsfarlige Forhold. Jeg skulde tage meget fejl, naar det ikke ogsaa er en af Marsagerne til, at Bornholmstfiskerne efter Statistikken kun kunne tjene saadan noget som 400 Kr., altsaa 100 Kr. mindre end Fiskerne i Danmark i Almindelighed i Gennemsnit. Jeg tror ikke, at de svenske Overgreb og heller ikke de lidt lavere Priser, der paabe-råbes, alene ere Grunden. Jeg vil derfor tillade mig ikke mindre indtrængende at anbefale denne Bevilling, og jeg vil sige, at selv om det maatte forekomme Bevillingsmyndigheden, at det er en forholdsvis stor Indrømmelse, tror jeg, naar man ser hen til, hvor smaa Aar disse mange Menneſter leve under, at Regeringen og Rigsdagen ved at imødekomme dette Onſte vilde gøre en god Gerning.

Endnu skal jeg kun omtale et Par mindre Spørgsmaal henhørende under Kultusministeriet. Forinden tredje Behandling af Finansloven i Folketinget stillede den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet Forslag om Dannelsen af et Stipendiefond for Rønne lærde Skole. Det blev imidlertid

ikke tiltraadt af Folketingets Finansudvalg, og jeg skulde derfor tillade mig at anmode den højtærede Minister om at stille det op igen, da det kun drejer sig om en simpel Retfærdighedshandling. Sagen er, at Rønne Skole, indtil den ved Lov af 14. April 1852 blev nedlagt som lærd Skole og omdannet til en højere Realskole, havde et Stipendiefond paa 2,130 Kr., men da Forudsætningen for Anvendelsen af dette Fond ikke længere var til Stede, idet Skolen ikke længere dimitterede Studenter til Universitetet, blev det lagt til Skolens Kapital. Men nu, da Skolen igen ved Lov af 12. April f. A. er bleven omdannet til en lærd Skole, er Betingelsen for og Onſtet om, at dette Fond maatte komme til at virke efter sin oprindelige Bestemmelse, igen kommen til Stede. Det er jo ikke noget stort Beløb, der er Tale om; det kunde vistnok ogsaa ønskes, at Summen var bleven forhøjet, men under de foreliggende Forhold maa man vel være glad ved at faa den optagen igen, og jeg skal tillade mig at anbefale det og tror at kunne gøre det saa meget mere berettiget, som det jo kun er en simpel Retfærdighed, der derved sker Fyldest, og Skolen i Forvejen ogsaa er meget daarlig stillet med Hensyn til Le-gåter. — Til Slut skal jeg nævne, at ved de senere Mars' Stillstand over for Bevillinger til private Realskoler er ogsaa Bornholm bleven ramt, idet Froken Raabys højere Pigeskole i Rønne indgav sit Andragende netop paa det Tidspunkt, da ny Bevillinger til disse Skoler hørte op og saaledes ikke har opnaaet at faa Understøttelse. Jeg skulde derfor tillade mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, hvis der igen bliver Tale om at give ny Understøttelser til saadanne Skoler, om denne Skole saa ikke maatte komme i Betragtning. Skolen har meget gode og tidssvarende Lokaler, nyder Understøttelse fra Bornholms Amt og Rønne By og har med godt Resultat i flere Aar afholdt almindelig Forberedelseseksamen, saa jeg tror, at alle Betingelser for en saadan Understøttelse ere til Stede, og naar Skolen hidtil har kunnet fortsætte sin Virksomhed, hidrører det kun fra Forstanderindens meget store Ofre, men jeg skulde tage fejl, om det ikke forholder sig saaledes, at hvis hun ikke kan faa Støtte udefra, vil hun næppe ret længe være i Stand til at fortsætte Skolen. — Jeg skal endelig nu kun tillade mig at anbefale disse forskellige Spørgsmaal til det højtærede Tings og det eventuelle Udvalgs velvillige Overvejelse.

Mars: Det er ligeledes forskellige Mægtelser paa det foreliggende Finansloov